

Dr. Coleman: Zvieratá sa so svojimi chorobami vyrovnávajú lepšie ako ľudia

- editor007 | 31. května 2024

SVĚT: Můžeme sa veľa naučiť, keď budeme sledovať, ako sa zvieratá vyrovnávajú s chorobami, najmä infekčnými. Dokonca aj samotní ľudia sa už veľa naučili o medicíne a zdravotnej starostlivosti pozorovaním zvierat, no mohli by sme sa naučiť ešte oveľa viac.

Telo zvierata, rovnako ako ľudské telo, sa v čase ohrozenia dokáže chrániť, brániť a opravovať. Vstavané mechanizmy umožňujú zvieratú existovať v celkom mimoriadne extrémnych vonkajších podmienkach.

Vnútorne mechanizmy tela (z ktorých niektoré sú mechanické, ale väčšina z nich je fyziologických) fungujú pohotovo, rýchlo a automaticky, aby chránili telo pred vonkajšími hrozbami.

Zvieratá rozpoznávajú to, čo nazývame „sila tela“. Vedia, že niekedy je neužívanie liekov najlepší spôsob, ako sa uzdraviť. Chápu, že najlepším spôsobom môže byť pôst, odpočinok, zotrvanie v teple, zvracanie alebo hnačka.

Ak však tieto systémy nefungujú alebo sa im nepodarí problém vyriešiť, potom správanie zvierata prevezmú inštinkty a vrodené vzorce správania.

Aby sme uviedli jednoduchý príklad – ak je počasie príliš horúce na to, aby vnútorne mechanizmy regulácie teploty zabezpečili integritu zvierata a ochránili ho pred poškodením, tak si zviera nájde tieň alebo začne plávať vo vode.

V prípade, že zlyhajú tak fyziologické mechanizmy, ako aj vrodené inštinkty a zviera ochoreje, potom sa zviera začne liečiť samo pomocou liekov zozbieraných z jeho okolia.

Zvieratá sa zvyčajne nespoliehajú na externých lekárov, ale liečia sa sami. Svoje skúsenosti využívajú na to, aby sa vyhli chorobe a chránili sa pred chorobou. Ak však ochorejú, liečia sa sami. Zvieratá sa dokážu učiť jeden od druhého – a ak zviera potrebuje pomoc, iné mu ju často poskytnú – pričom neexistujú žiadne špecializované zvieratá, ktoré by pracovali ako „lekári“.

Cieľom samoliečby je samozrejme opätovné nastolenie pocitu pohody. Na to potrebuje pacient (či už človek alebo zviera) rozumieť svojmu telu. Potrebuje poznať svoje silné a slabé stránky. On alebo ona potrebuje vedieť, čo je normálne a čo nie.

Pravdepodobne bude musieť zmeniť svoje vzorce správania – často dosť dramatickým spôsobom. Takže napríklad zvieratá často vyhľadávajú a konzumujú niečo, čo bežne nejedia a čo nemá žiadnu zjavnú nutričnú hodnotu.

Prirodzene, aby to urobili, zvieratá potrebujú vedieť, kde nájsť lieky, ktoré môžu potrebovať. A práve v tejto oblasti zvieratá vynikajú. Skutočne sú také dobré v hľadaní a používaní prírodných liekov, že mnohé z najúčinnějších liečebných riešení pre človeka boli identifikované práve pozorovaním zvierat.

V modernej ortodoxnej medicíne majú lekári tendenciu liečiť choroby útokom na patogén, ktorý je údajne zodpovedný za ochorenie. Moderná, západná medicína tak mení pacienta na bojisko – výsledkom čoho je, že v mnohých prípadoch narobí liečba viac škody než úžitku.

Moderný lekár má tendenciu ignorovať fakt, že napríklad infekcie sa často zmocňujú organizmu v stresových podmienkach a zabúda (ak vôbec vedel), že posilnenie ľudského organizmu je vždy rovnako dôležité ako útok na chorobu/patogén. Zaútočiť len na infekciu alebo chorobu znamená liečiť len symptómy a nie príčinu.

Na rozdiel od konvenčnej medicíny, praktici tradičnej orientálnej medicíny zastávajú holistickejší prístup, pričom predpokladajú, že patogén nie je priamou príčinou ochorenia, ale iba prejavom nerovnováhy, narušenia fyziologickej alebo psychologickéj homeostázy. Zvieratá uprednostňujú práve túto filozofiu.

Zvierací prístup je holistický. Liečba celého organizmu - a napadnutie akejkoľvek infekcie - akýmkoľvek spôsobom najlepšie prinesie pozitívny výsledok. Zvieratá chápu, že choroba je často preto, že ich organizmus je nejakým spôsobom oslabený (napríklad suchom, hladomorom alebo premnožením) a že ak sa majú opäť úplne uzdraviť, musia riešiť vnútorné, ako aj vonkajšie príčiny choroby.

Sú to, samozrejme, len zvieratá žijúce vo voľnej prírode, ktoré sa vedia liečiť samé. Zvieratá na farmách oveľa pravdepodobnejšie ochorejú ako zvieratá vo voľnej prírode, lebo im ich okolnosti odopierajú možnosť liečiť sa.

Napriek skutočnosti, že existuje značné množstvo dôkazov o tom, že zvieratá ako kravy či ovce sú celkom schopné diagnostiky a liečby, majú tieto hospodárske zvieratá veľmi obmedzený prístup k odrodám liečivých rastlín dostupných vo voľnej prírode.

Hospodárske zvieratá ochorejú častejšie ako zvieratá vo voľnej prírode z niekoľkých dôvodov.

Po prvé, hustota chovu býva taká vysoká, že napríklad parazity sa ľahko a rýchlo šíria z jedného jedinca na druhého a stávajú sa endemickými.

Po druhé, zvieratá chované na farmách pravdepodobne nebudú mať vhodné príležitosti na cvičenie. Mnohým, ktoré žijú v uzavretých priestoroch, sú dokonca odopierané zdraviu prospešné vlastnosti slnečného žiarenia a čerstvého vzduchu.

Hospodárske zvieratá sú síce oslobodené od najhorších extrémov sucha a hladovania, ale ich životný štýl má ďaleko od zdravého. Okolnosti, za ktorých sú zvieratá držané, nevyhnutne u nich vedie k veľkému množstvu psychologických problémov.

Po tretie, je nepravdepodobné, že by si zvieratá mohli pochutnať na takom sortimente potravín, aký by im bol dostupný vo voľnej prírode. Strava, ktorú farmári dávajú zvieratám chovaným v zajatí, nemá žiadny vzťah k strave, na ktorej bežne žijú. Farmári napríklad často dávajú živočíšny odpad vegetariánskym zvieratám.

V USA sa kuracie exkrementy dávajú ako krmivo hovädziemu dobytku („aby mu dodali bielkoviny“). Francúzska vláda pripustila nezákonné kŕmenie francúzskeho dobytku ľudskými odpadovými vodami.

Po celé roky farmári v Británii bežne kŕmili svoj dobytok rozomletými mozgami a miechami iného dobytku. (Práve to spôsobilo katastrofálne prepuknutie choroby šíalených kráv). Farmári ignorovali skutočnosť, že bylinožravé prežúvavce nejedia mäso a nikdy sa nezapájajú do kanibalizmu.

V divokých alebo polodivokých podmienkach žijú kurčatá v prírode v malých skupinách, škriabu sa po lesnej pôde a jedia červy, hmyz a kúsiky čerstvej rastliny. Používajú prach a slnko, aby si udržali svetlé perie a kúpu sa, keď prší. V noci hniezdia na stromoch, aby boli v bezpečí pred predátormi (ich pazúry sú prispôbené na udržanie sa na konároch, aj keď spia).

Toto je zdravý životný štýl pre kura.

Takto sa však kurčatá na väčšine moderných fariem nechovajú. Chovatelia kurčiat selektívne chovajú kurčatá tak, aby rástli stále rýchlejšie a rýchlejšie. Zdvojnásobili rýchlosť, za ktorú kura dospeje. Svalstvo sa vyvíja rýchlejšie skôr než ich srdce a krvný obeh. No a výsledkom je, že vtáky sú neustále choré.

Ich kosti nie sú schopné udržať ich nadváhu, a tak sa lámu. Kurčatá umierajú od smädu a hladu, pretože sa nemôžu dostať k automatizovaným systémom podávania potravy a vody, ktoré zásobujú ich kliecky.

Osemdesiat percent brojlerových kurčiat má zlomené kosti a 17000 vtákov zomiera každý deň vo Veľkej Británii na zlyhanie srdca. Farmári považujú tieto úmrtia za prijateľné náklady na podnikanie.

Krmivo, ktorým sú kurčatá kŕmené, je vyberané podľa čo najlacnejšieho zloženia a obsahuje len základné nutričné látky. (Jednou populárnou surovinou je rozomleté mŕtve kura. Musia predsa niečo urobiť so všetkými tými mŕtvymi vtákmi.)

Sliepkam sa bežne podávajú antibiotiká, aby boli zdravé (napriek tomu, že farmári vedia, že tento zvyk je hlavnou príčinou vývoja organizmov odolných voči antibiotikám) a uchovávajú sa v polotme, aby zostali v pokoji.

Trpia mimoriadne vysokými teplotami (najmä keď je teplé počasie), stoja vo vlastných exkrementoch (ktoré sú kyslé a robia im pluzgiere na nohách) a vzduch, ktorý dýchajú, je plný výparov, baktérií a prachu. Nie je prekvapujúce, že polovica krdlov brojlerov vo Veľkej Británii je kolonizovaná baktériami, ktoré môžu ľuďom spôsobiť neurologické problémy, artritídu, bolesti hlavy, chrbta, horúčku, nevoľnosť a hnačku.

Kurčatá z veľkochovov, rovnako ako iné hospodárske zvieratá, nedostávajú žiadnu slobodu a už vôbec nie šancu na samoliečbu.

Existujú aj dôkazy, že zvieratá chované v zoológických záhradách ochorejú častejšie než zvieratá žijúce vo voľnej prírode. Keď sa zvieratá narodia v zoológických záhradách, chovatelia to zvyčajne prezentujú ako dôkaz, že zvieratá musia byť šťastné. Tvrdili by chovatelia rovnako, že deti narodené v koncentračných táborech sú dôkazom toho, že väzni v koncentračných táborech boli šťastní?

Zvieratá v zajatí vždy zomierajú ďaleko mladšie, než by zomreli, keby sa mohli voľne pohybovať. V istom oceánariu bola jedna slávna veľryba v skutočnosti trinásť rôznych veľrýb.

Gorily v zajatí umierajú s väčšou pravdepodobnosťou na srdcové choroby ako gorily vo voľnej prírode. Slony a žirafy chované v zajatí majú artritídu a problémy s nohami - poruchy, ktoré sú oveľa menej pravdepodobné u zvierat vo voľnej prírode.

Tri štvrtiny čiernych nosorožcov v zajatí zabije hemolytická anémia, ktorá nepostihuje čierne nosorožce v prírode.

Zvieratá v zajatí predvádzajú stereotypné pohyby, ako je chôdza, hojdanie alebo mávanie. Vyvinú sa u nich najrôznejšie nezvyčajné návyky - obtierajú sa o mreže kliecok alebo chodia dopredu a dozadu v rámci svojich neúspešných pokusoch upokojiť svoje frustrácie.

Niekedy sa zvieratá v zajatí hnevajú. Napríklad slony sú zvyčajne najmierumilovní vegetariánmi, ale v zoológických záhradách sa občas stanú vražednými.

Stres je hlavným faktorom pri rozvoji chorôb medzi zvieratami a existuje jasný dôkaz, že zvieratá v akomkoľvek druhu zajatia trpia veľkým množstvom stresu. Zvieratá, ktoré bežne žijú vo voľnej prírode, sa v zajatí dobre neprispôsobujú. Ich imunitný systém skolabuje, keď sú oddelené od svojich rodín a priateľov a zavreté v klietkach.

Aj keď sú divé zvieratá chytené ešte mladé, často zomrú v priebehu týždňov alebo mesiacov, ak sú zamknuté v klietke. Tvory také rozmanité ako gorily a biele žraloky majú v zajatí tendenciu ochorieť a zomrieť. Imunitný systém zvieratá je neoddeliteľne spojený s jeho okolím a s jeho vystavením stresu.

Samozrejme, existujú aj iné vysvetlenia zlého zdravotného stavu zvierat v zajatí. Zvieratá v zajatí jednoducho nemajú prístup k bežnej rozmanitosti potravín, ktoré by mohli nájsť vo voľnej prírode (z ktorých niektoré by nepochybne použili ako lieky).

Nemajú rovnaké prirodzené možnosti starostlivosti, rovnakú príležitosť na pohyb, rovnakú rozmanitosť spoločníkov a rovnakú pôdu. Keďže sú v klietkach alebo v obmedzených výbehoch, nemôžu sa vzdialiť od epicentier patogénov a tiež nie sú schopné vytvoriť si správne sociálne vzťahy s inými zvieratami rovnakého druhu.

V budúcej druhej časti článku si uvedieme príklady niektorých spôsobov, ako sa zvieratá správajú, keď sú choré.

Môžeme sa veľa naučiť, keď budeme sledovať, ako sa zvieratá vyrovnávajú s chorobami - najmä infekčnými. Ľudia sa už veľa naučili o medicíne a zdravotnej starostlivosti pozorovaním zvierat, ale mohli by sme sa naučiť oveľa viac.

Vyššie uvedená esej je prevzatá z knihy „Múdrosť zvierat“ od Donny Antoinette Colemanovej a Dr. Vernona Colemana.

AUTOR: Dr. Vernon Coleman

Překlad: badatel.net

[ZDROJ](#)